

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 6118240971
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6118240971.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: M.B.A. Financie s.r.o., so sídlom Gusevova 1415/6, Bratislava, IČO: 36 754 404, zastúpeného Mgr. et Mgr. Adamom Vrbeckým, usadeným euroadvokátom so sídlom Tallerova 4, Bratislava proti žalovanému: 1/ STAVAP PLUS s. r. o., so sídlom Budička 11, Tŕnie, IČO: 46 702 563; žalovanému: 2/ X. I., bytom O. XXX/XX, S.; žalovanej: 3/ S. I., bytom J. XX/XXXX, S.; žalovanej: 4/ X. S., bytom V. XXX/XX, S., o zaplatenie 159.604,26 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64CbZm/6/2018, o návrhoch žalovanej 3/ a 4/na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhom na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64CbZm/6/2018 na Okresný súd Košice I, n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrhy žalovanej 3/ a 4/ na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti na Okresný súd Košice I. Žalovaná 3/ v návrhu na prikázanie uviedla, že je samoživiteľka dvoch detí, rozvedená a pri cestovaní mimo bydliska nemá kde a komu nechať deti, pričom ani jej financie jej neumožňujú cestovať a zúčastniť sa pojednávania. Žalovaná 4/ vo svojom návrhu na prikázanie poukázala na skutočnosť, že je dôchodkyňa a jej zdravotný stav ako aj financie, neumožňujú cestovanie a zúčastniť sa na pojednávaní s tým, že traja zo štyroch žalovaných majú trvalý pobyt v Košiciach.

2. Okresný súd Banská Bystrica vec predložil podľa § 39 ods. 2, 3 C. s. p. na rozhodnutie o návrhoch na prikázanie veci najvyššiemu súdu, ktorý vec prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že návrhy žalovanej 3/ a 4/ na prikázanie veci nie sú dôvodné.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 C. s. p. na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky, nakoľko vec má byť prikázaná z Okresného súdu Banská Bystrica na Okresný súd Košice I.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter a treba posúdiť, či delegovaním veci inému súdu tej istej inštancie nedôjde iba k tomu, že obdobnými dôsledkami navrhovanej vhodnej delegácie sa nezaťaží druhá strana sporu.

6. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter, musí ísť o dôvod vhodný osobitného zreteľa. Výnimočnosť inštitútu prikázania sporu z dôvodu vhodnosti je opakovane zdôrazňovaná aj v rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 3Ndc/20/2010, 7Ndc/11/2012, 4Ndc/14/2011, 3Ndc/18/2010).

7. Aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C. s. p. preto prichádza do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov oboch procesných stránach, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pokiaľ je návrh na delegáciu veci z dôvodu vhodnosti odôvodňovaný tým, že prikázanie veci inému súdu tej istej inštancie je v súlade požiadavkou hospodárnosti konania, treba mať na zreteli objektívnu hospodárnosť občianskeho súdneho konania ako celku, nie subjektívnu (osobnú) hospodárnosť procesného postupu strany sporu, ktorá navrhuje delegovanie veci.

8. Nepriaznivý zdravotný stav, ktorý by mohol ovplyvniť mobilitu a možnosť prepravy do Banskej Bystrice, ktorými skutočnosťami žalovaná^{4/} odôvodnila svoj návrh na delegovanie veci inému súdu tej istej inštancie, nie sú samé osebe dostatočným dôvodom pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Rovnako nie je dôvodom delegácie veci ani hmotná núdza žalovaných 3/ a 4/ ako sporových strán, prípadne osobný stav žalovanej 3/ ako rozvedenej samoživiteľky, pretože tieto skutočnosti majú dopad na každú sféru života týchto sporových strán, nie len na prebiehajúce súdne konanie. Vo všeobecnosti sú dôvody uvádzané žalovanými 3/ a 4/, resp. problémy tohto druhu (napríklad, že strana sporu nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Ndc/1/2011, 3Ndob/7/2015, 3Ndc/15/2009, 3Ndc/22/2008, 3Ndc/11/2009, 3Ndob/6/2015).

9. Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje Civilný sporový poriadok tak, že ukladá súdu, aby na prejednanie veci nariadil pojednávanie, na ktoré súd predvolá stranu, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch (§ 177 ods. 1 v spojení s § 178 ods. 1 C. s. p.). Je potom na strane sporu, či svoje právo využije. Treba tiež zdôrazniť, že výsluch strán sporu alebo svedkov zdržujúcich sa v obvode iného súdu môže miestne príslušný súd zabezpečiť prostredníctvom dožiadania. Tiež je potrebné zohľadniť vyjadrenie žalobcu, ktorý s navrhovanou delegáciou veci vyslovil nesúhlas.

10. Napokon nie je ničím preukázané ani tvrdenie žalovaných 3/ a 4/, že Okresný súd Košice I by prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie ako Okresný súd Banská Bystrica, alebo že by tu boli iné relevantné skutočnosti v zmysle uvedených predpokladov prikázania veci inému súdu tej istej inštancie podľa § 39 ods. 2 C. s. p. A to aj s dôrazom na skutočnosť, že Okresný súd Banská Bystrica už vykonal vo veci viaceré úkony a postúpením veci by došlo k zbytočným viacročným priet'ahom, keďže ide o spor napadnutý v roku 2018.

11. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že návrhy žalovaných 3/ a 4/ na prikázanie veci zo skúmaných hľadísk presvedčivo nepreukazujú naplnenie výnimočných podmienok, ktoré by odôvodňovali delegáciu veci z Okresného súdu Banská Bystrica na Okresný súd Košice I. Keďže v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p.; návrhom žalovanej 3/ a žalovanej 4/preto Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.